

Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Daimyo Rindi Energi AS/ Eidsiva Bioenergi AS/ Dalkia Norge AS/Raufoss Næringspark ANS		
Fylke/kommune:	Oppland/Vestre Toten		
Ansvarlig:	Arne Olsen	Sign.:	
Saksbehandler:	Mathilde Berg	Sign.:	
Dato:	30.6.2009		
Vår ref.:	NVE 200707809-81, 200802514-26, 200802755-20, 200805996-5 ke/mbe KE: 26/2009		
Sendes til:	Daimyo Rindi Energi AS, Eidsiva Bioenergi AS, Dalkia Norge AS, Hørings- og orienteringsinstanser		

Middelthuns gate 29

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Daimyo Rindi Energi AS, Eidsiva Bioenergi AS, Dalkia Norge AS og Raufoss Næringspark ANS - Søknader om fjernvarmekonsesjon på Raufoss i Vestre Toten kommune, Oppland fylke - Sammenfatning av høringsuttalelser og NVEs vurdering av de omsøkte prosjektene

Innhold

1	Søknadene.....	3
1.1	Bakgrunn	3
1.1.1	De tre opprinnelige delvis konkurrerende søknadene.....	3
1.1.2	Søknad fra Raufoss Næringspark ANS	3
1.2	Daimyo Rindi Energi AS sin søknad	4
1.3	Dalkia Norge AS sin søknad.....	4
1.4	Eidsiva Bioenergi AS sin søknad.....	5
1.5	Raufoss Næringspark ANS sin søknad.....	6
2	Dagens varmeløsning på Raufoss	8
2.1	Varmeplan for Raufoss vest.....	8
2.2	Eksisterende nærvarmeanlegg på Raufoss.....	8
3	NVEs behandling av de omsøkte prosjektene	8
4	Innkomne merknader	9
4.1	Innkomne høringsuttalelser	9
4.2	Søkernes kommentarer til innkomne uttalelser.....	11
5	NVEs vurdering av søknadene	12
5.1	NVEs vurdering av søknad om fjernvarmekonsesjon for Raufoss Industripark	13
5.1.1	Bakgrunn.....	13
5.1.2	Sammenknytning av fjernvarmeanlegg	13
5.1.3	Konsesjonsfritak og drift av anlegget	13
5.1.4	Miljøvirkninger.....	14

5.2	NVEs vurdering av søknader om fjernvarmekonsesjon for Raufoss tettsted	14
5.2.1	Om samfunnsøkonomiske vurderinger	15
5.2.2	Kundegrunnlaget	15
5.2.3	Miljøvirkninger	15
6	Konklusjon	16
6.1	Raufoss Industripark	16
6.2	Raufoss tettsted	16
7	Andre forhold	17
7.1	Forholdet knyttet til avklaring av driftsansvar for Raufoss Industripark	17

Sammendrag

På bakgrunn av opplysningene i konsesjonssøknadene, tilleggsopplysninger og uttalelser i sakene har NVE vedtatt å gi Raufoss Næringspark ANS fjernvarmekonsesjon for drift av det eksisterende fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark.

NVE konstaterer at det største varmebehovet på Raufoss er i industriparken med dens leietakere. NVE har i vår vurdering lagt hovedvekt på det samfunnsmessige behovet for kontroll med ansvarsforhold og drift av anlegget. Etter NVEs vurdering vil en konsesjon til Raufoss Næringspark ANS gi en fortsatt samfunnsmessig rasjonell energiforsyning for kundene i industriparken.

Fjernvarmekonsesjonen meddeles i samsvar med søknaden og tilleggsopplysninger.

Samtidig avslår Daimyo Rindi Energis del av fjernvarmesøknad som omfatter det eksisterende fjernvarmenettet i industriparken. NVE vil ikke pålegge at det eksisterende fjernvarmeanlegget i industriparken knyttes sammen med DREs planlagte fjernvarmeanlegg på Gjøvik, da dette ikke ansees som aktuelt på nåværende tidspunkt. En slik tilknytningsplikt forutsetter at det allerede eksisterer to separate fjernvarmeanlegg som utvides slik at de til slutt kommer i berøring.

På bakgrunn av opplysningene i konsesjonssøknadene, tilleggsopplysninger og uttalelser i sakene, avslår NVE samtidig Dalkia Norge AS, Eidsiva Bioenergi AS og Daimyo Rindi Energi AS sine søknader om fjernvarmekonsesjon i Raufoss tettsted. Varmeplan for Vestre Toten fra 2006 viser at eksisterende bygg i Raufoss tettsted har i liten grad vannbårne varmesystemer. Det største eksisterende potensialet for varmeleveranser vil være i kommunale eller fylkeskommunale institusjonsbygg. Det er allerede etablert nærvarmeanlegg i området, med planer om videre utvidelser. Etter NVEs vurdering dokumenterer varmeplanen et lite potensial for fjernvarme i Raufoss tettsted. NVE vurderer videre de miljømessige fordelene av etablering av fjernvarmeanlegg som begrenset innenfor Raufoss tettsted.

NVE finner det mer samfunnsmessig rasjonelt at planene om videre utbygging av nærvarmeanlegg i Raufoss videreføres, og avslår dermed fjernvarmesøknadene som omfatter Raufoss tettsted. NVE anbefaler at det eventuelt søkes om fjernvarmekonsesjon dersom konkrete og større utbyggingsplaner utvikles i kommunen, og varmebehovet kan dokumenteres.

1 Søknadene

1.1 Bakgrunn

Konsesjonsbehandlingen av søknadene har utgangspunkt i følgende forhold:

- NVE mottok opprinnelig tre delvis konkurrerende søknader for Raufoss tettsted, hvor Raufoss Industripark lå innenfor de omsøkte konsesjonsområder.
- Underveis i saksbehandlingen ble det avklart at det i det eksisterende fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark er gjort konsesjonspliktige utvidelser etter at fjernvarmeloven kom i 1986. NVE mottok etter dette en ytterligere søknad om fjernvarmekonsesjon fra eieren av Raufoss Industripark, Raufoss Næringspark ANS.

Utgangspunktet er nærmere beskrevet nedenfor.

1.1.1 De tre opprinnelige delvis konkurrerende søknadene

NVE mottok 30.11.2007 søknad om bygging og drift av fjernvarmeanlegg i Gjøvik og Vestre Toten kommuner fra Daimyo Rindi Energi AS (DRE). DREs omsøkte konsesjonsområde omfatter bl.a. det eksisterende fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark, og Raufoss tettsted. NVE mottok deretter ytterligere to konsesjonssøknader for fjernvarmeanlegg på Vestre Toten fra hhv. Dalkia Norge AS den 25.4.2008 og fra Eidsiva Bioenergi AS 7.5.2008. Disse to sistnevnte søknadene var i delvis konkurranse med søknaden fra DRE.

Samtlige tre søknader på Vestre Toten baserte seg på å levere fjernvarme til Raufoss Industripark via industriparkens eksisterende fjernvarmenett, og med videre leveranse av fjernvarme til nærliggende områder i Raufoss tettsted. Det er Dalkia Norge som i dag drifter det eksisterende fjernvarmeanlegget i industriparken. Denne driften er basert på avtale med industriparken med varighet ut 2021.

NVE mottok i forbindelse med høringene av fjernvarmesøknadene uttalelser fra eier av Raufoss Industripark, Raufoss Næringspark ANS (RNP), hvor de ber om at industriparken tas ut av de omsøkte konsesjonsområder. RNP frykter at de planlagte fjernvarmeanleggene vil være til hinder for utvikling av det eksisterende fjernvarmeanlegget i industriparken og dermed begrense RNPs handlingsrom.

1.1.2 Søknad fra Raufoss Næringspark ANS

NVE var august 2008 i møte med Raufoss Næringspark ANS (RNP). NVE tok da utgangspunkt i at industriparkens eksisterende fjernvarmeanlegg var konsesjonsfritt. Imidlertid ble det i løpet av høsten 2008 klart at Raufoss Industriparks fjernvarmeanlegg var utvidet og dermed konsesjonspliktig.

Fjernvarmeanlegget ble opprinnelig etablert og idriftsatt for intern varmforsyning før den tidligere fjernvarmeloven trådte i kraft i 1986, senere innlemmet i energiloven 1991. Bestemmelsene i energiloven §§ 5-1, 5-2, 5-4 og 5-6 gjelder ikke for fjernvarmeanlegg som var i drift da loven trådte i kraft, jf energiloven § 8-1 tredje ledd. Det kreves imidlertid konsesjon dersom det gjøres utvidelser i anlegget, jf energiloven § 5-1 første ledd. RNP har bekreftet at anlegget er utvidet slik at installert kapasitet er økt etter 1986. NVE konstaterte i brev til RNP av 11.11.2008 med bakgrunn i utvidelsen at det eksisterende anlegget i Raufoss Industripark er konsesjonspliktig.

NVE ga i samme brev RNP en frist til 5.12.2008 til selv å søke om fjernvarmekonsesjon for det eksisterende fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark. NVE varslet at dersom RNP ikke søkte selv, ville NVE med bakgrunn i de tre opprinnelige konsesjonssøknadene avgjøre hvem som skulle være

konsesjonær i området, og dermed hvem som skal drifte det eksisterende fjernvarmeanlegget i industriparken.

RNP sendte med bakgrunn i ovennevnte 5.12.2008 søknad om fjernvarmekonsesjon for det eksisterende fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark.

Da NVE mottok søknad om fjernvarmekonsesjon fra RNP, tok NVE kontakt med de tre søkerne på Raufoss, hhv. Eidsiva Bioenergi, Dalkia og DRE, og ba dem innen 1.2.2009 gjøre en vurdering av hvorvidt de ønsket å opprettholde sine søknader på Vestre Toten. Dersom søkerne fremdeles ønsket å søke fjernvarmekonsesjon i området utenfor Raufoss Industripark, ble de bedt om å levere reviderte søknader og nye samfunnsøkonomiske beregninger hvor Raufoss Industripark var tatt ut av det omsøkte konsesjonsområdet.

1.2 Daimyo Rindi Energi AS sin søknad

DREs fjernvarmesøknad omfatter et konsesjonsområde som inkluderer både Gjøvik og Vestre Toten. NVE har i all hovedsak valgt å behandle konsesjonssøknadene for disse kommunene separat. Søknader om fjernvarmekonsesjon på Gjøvik er saksbehandlet parallelt med søknadene på Raufoss. NVE viser til Bakgrunn for vedtak av 30.6.2009 for vedtak i Gjøvik kommune.

DRE planlegger å levere fjernvarme til Raufoss tettsted og Raufoss Industripark via en rørtrasé fra et planlagt avfallsforbrenningsanlegg i Dalborgmarka i Gjøvik kommune. DRE informerte NVE i møte 6.1.2009 om at ved å utelate Raufoss Industripark eller hele Raufoss fra deres omsøkte konsesjonsområde, ville dette for deres prosjekt medføre samfunnsøkonomiske tap på hhv. 110 eller 100 millioner kroner. I forbindelse med møtet ble det avklart at NVE har myndighet til å pålegge fjernvarmeanlegg å knytte seg til andre fjernvarmeanlegg. DRE er av den oppfatning at denne bestemmelsen bør få sin anvendelse for å knytte sammen det eksisterende fjernvarmenettet i Raufoss Industripark sammen med deres planlagte fjernvarmeanlegg i Gjøvik. DRE valgte med bakgrunn i dette å opprettholde sin søknad for Gjøvik og Vestre Toten, uten endringer.

Kundegrunnlag

DREs omsøkte konsesjonsområde på Raufoss omfatter Raufoss Industripark, og et område i Raufoss tettsted, tilsvarende en total varmeleveranse på til sammen ca 55 GWh/år. Beregnet varmeleveranse til Raufoss Industripark er ca. 45 GWh. Resterende 10 GWh er beregnet som varmeleveranse til Raufoss tettsted, hvorav kun 2 GWh er til eksisterende bygg med vannbårne varmesystemer.

Miljøvirkninger

Fjernvarmeanlegget vil være basert på et energigjenvinningsanlegg for avfallsbasert brensel og deponigass, med olje og gass som spiss- og reservelast. Avfallet skal komme fra renovasjonsselskaper i regionen. Plasseringen av varmesentralen ved Dalborgmarka avfallsplass er begrunnet med at virkninger for miljø og samfunn er minimal på denne lokaliteten.

DRE oppgir at tiltaket vi kunne gi gevinster i form av redusert CO₂-utslipp, da fossilt brensel vil erstattes av fornybar energi i form av avfall. Avfallet består av, i følge DRE, 75-85 % fornybart brensel, avhengig av plastandelen.

1.3 Dalkia Norge AS sin søknad

Som nevnt ovenfor, har Dalkia Norge i dag avtale med Raufoss Næringspark (RNP) om drift av det eksisterende fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark frem til 2021.

Dalkias reviderte konsesjonssøknad av 29.1.2009 gjelder et fjernvarmenett i et nærliggende område sør for industriparken, hvor de baserer seg på kjøp og leveranse av varme fra en varmesentral inne i industriparken.

Dalkia opplyser om at Raufoss Næringspark har planer om å bygge en ny biovarmesentral i industriparken. Dette vil bli et 8-10 MW flisanlegg, med eksisterende elkjeler som spiss- og reservelast. Dalkia ønsker, med utgangspunkt i dette, å selge fjernvarme fra varmesentralen i industriparken til kunder i de mest nærliggende områdene sør for parken.

Det planlagte fjernvarmenettet i Raufoss tettsted vi ha en lengde på totalt ca.3 km. Den totale investeringskostnaden for fjernvarmenett og kundesentraler er beregnet til ca 18 mill. kroner.

Kundegrunnlag

Det reviderte søknadens konsesjonsområde ligger på vestsiden av elven, mellom Raufoss Industripark i nord og Prøven/Kildal næringsområde i sør. Dalkia anslår kundegrunnlaget til ca 10 GWh over tid. Dalkia oppgir at det kan være aktuelt å forsyne stadionområdet og badeland med fjernvarme, og nybygg i Raufoss sentrum nord. Videre oppgir Dalkia at det på sikt kan være aktuelt å knytte ungdomsskolen og idrettshallen til fjernvarmenettet.

Dalkia opplyser at det er aktuelt å søke Vestre Toten kommune om tilknytningsplikt for fjernvarmeområdet, i henhold til plan- og bygningsloven § 66a.

Miljøvirkninger

Dalkia skriver at fjernvarmeanlegget vil erstatte bruk av el og fyringsolje til oppvarming i bygningsmassen. De påpeker at redusert bruk av fyringsolje, medfører reduserte lokale utslipp av bl.a. CO₂, NO_x og støvpartikler.

1.4 Eidsiva Bioenergi AS sin søknad

Eidsiva oversendte sin reviderte konsesjonssøknad for Raufoss tettsted 2.2.2008.

De reviderte søknadens konsesjonsområde ligger utenfor det eksisterende fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark. Området består hovedsakelig av eksisterende bygg, hvor det er planlagt utbygging i årene fremover. Anlegget er planlagt dimensjonert for å dekke en fremtidig utvikling av Raufoss tettsted.

Varmesentralen planlegges ved parkeringsplassen vest for Raufoss Badeland. Eidsiva mener denne plasseringen er hensiktsmessig da den er i nær tilknytning til de store kundene som fotballhallen, stadion og badeland. Andre aktuelle kunder er skoler, idrettshall, forretningsbygg og industrilokaler.

Varmesentralen er planlagt med en biobrenselkjel på 2,5 MW, og to stk. olje-/gasskjeler på til sammen 5 MW. Leveranse av brensel vil skje via Badelandvegen. Tomten til varmesentralen eies av Vestre Toten kommune og ligger ca. 300 meter fra nærmeste bolig.

I tilknytning til Raufoss videregående skole er det en eksisterende varmesentral eid av Oplandske Bioenergi. Brukere av denne er Raufoss videregående skole og på sikt Prøvenlia boligområde. Installert effekt er 1,1 MW oljekjel og 0,4 MW biobrenselkjel (skogsflis). Anlegget har en varmeleveranse på 1,3 GWh/år, og når Prøvenlia tilknyttes vil leveransen økes til 1,6 GWh/år. Eidsiva opplyser om at de planlegger å bruke den eksisterende varmesentralen som lokal spiss/reservelast.

Det planlagte fjernvarmenettet har en lengde på totalt ca. 4 km. Eidsiva oppgir at kostnadene for fjernvarmenettet er beregnet til 15 mill. kr. I tillegg kommer kundetilknytninger med stikkledninger som er beregnet til 9 mill. kr. Total investering for Badeland varmesentral er estimert til 14 mill. kr, og investeringskostnader i forbindelse med den eksisterende varmesentralen Raufoss videregående skole er estimert til 3 mill. kr. Den totale investeringskostnaden for anlegget antas å være på ca. 41 mill. kroner.

Kundegrunnlag

Det omsøkte konsesjonsområdet er avgrenset av Prøvenvegen/Badelandvegen i vest, Riksvei 4 i øst og Raufoss Industripark i nord.

Varmegrunnlaget i eksisterende bygg er vurdert til ca 14 GWh og består av bygg med dels vannbåren varme, og noe elektrisk oppvarming hvor det evt. vil bli behov for konvertering til vannbåren varme. Det er forventet at fjernvarmeleveransene kan starte høsten 2010, med antatt økt produksjon opp til 16 GWh/år frem til 2017. Dette forutsetter at nye bygg oppføres med vannbåren varme og tilknyttes fjernvarmenettet.

Eidsiva opplyser at det er aktuelt å søke Vestre Toten kommune om tilknytningsplikt for fjernvarmeområdet i henhold til Plan- og bygningsloven § 66a.

Miljøvirkninger

Eidsiva opplyser at med full produksjon på 16 GWh, vil fjernvarmeanlegget redusere CO₂-utslippene med over 5000 tonn i året sammenlignet med lokal oljefyring.

1.5 Raufoss Næringspark ANS sin søknad

Raufoss Næringspark ANS (RNP) er selskapet som eier Raufoss Industripark. Eiere av RNP er Storebrand Optimiser ASA, Storebrand Raufoss AS, NLI Raufoss AS og Raufoss Industripark III AS. Raufoss Industripark er en av Norges største industriparker, med nærmere 40 ulike produksjons- og servicebedrifter og 3000 ansatte.

Som nevnt tidligere, er driften av fjernvarmeanlegget satt ut til ekstern drifter, Dalkia Norge AS. Driftsavtalen med Dalkia løper til år 2021.

Fjernvarmeanlegget ligger innenfor området til Raufoss Industripark på Raufoss i Vestre Toten kommune, Oppland fylke. Anleggets formål er leveranse av varme til bedriftene i parken og anlegget har levert varme til bedriftene i to separate fjernvarmesystemer i over 40 år. Anlegget, System 1 og 2, eies av Raufoss Næringspark ANS.

Yttergrensen for det omsøkte konsesjonsområdet tilsvarer yttergrensen for industriparken. Området grenser mot Hunnselva i øst. Mot nord grenser området ca. 500 meter inn i Gjøvik kommune (Napstad Gård). Videre avgrenses området mot Vildåsen i vest, og mot Tollerud boligfelt i sør.

Hoveddelen av konsesjonsområdet ligger i Vestre Toten kommune, med en mindre del som strekker seg inn i Gjøvik kommune.

De to varmesystemene er bygget opp som følger;

System 1

System 1 ligger i nordre del av industriområdet og består av en varmesentral (VS 4) med et fjernvarmenett som forsyner seks bygninger med varme. Total varmeleveranse fra System 1 er på ca. 5 GWh/år.

VS 4 har følgende installasjoner:

- En stk. elektrokjel med installert effekt på 4 MW
- En stk. oljekjel med installert effekt på 2 MW (mobil container)

Fjernvarmeanlegget til System 1 ble bygget i perioden 1980-1999. Nettet består av varmerør delvis lagt i bakken og delvis i servicekanaler og kjellere frem til varmenergimåler som definerer grensesnittet mellom fjernvarmeleverandør og den enkelte leietaker. Turtemperatur ligger generelt på ca 100 °C. På kalde dager kan temperaturen økes til 115 °C.

System 2

System 2 ligger i søndre del av industriområdet og består av tre varmesentraler. Total leveranse fra System 2 er ca 20 GWh/år til bygningsoppvarming og ca 10 GWh/år til oppvarming av prosessanlegg. Turtemperatur for nettet for bygningsoppvarming ligger generelt på ca 100 °C. På kalde dager kan temperaturen økes til 120 °C. For nettet for prosessoppvarmingen ligger turtemperaturen på 70-80 °C, men kan økes til 90 °C på kalde dager.

Fjernvarmeanlegget til System 2 ble bygget i perioden 1972-2007.

VS 1 har følgende installasjoner:

- En stk. elektrokjel med installert effekt på 4 MW
- En stk. oljekjel med installert effekt på 7 MW

VS 2 har følgende installasjoner:

- En stk. oljekjel med installert effekt på 8 MW
- En stk. elektrokjel med installert effekt på 8 MW

VS 3 har følgende installasjoner (spiss- og reservelast):

- En stk. elektrokjel med installert effekt på 4 MW

RNP opplyser om at de, sammen med Dalkia, planlegger et prosjekt som skal utrede alternativene for konvertering til fornybar varme i industriparken, hvor det bl.a. sees på en løsning med en ny varmesentral basert på biobrensel.

2 Dagens varmeløsning på Raufoss

2.1 Varmeplan for Raufoss vest

Enercon AS utarbeidet i 2006 en varmeplan for Raufoss vest, på oppdrag fra Vestre Toten kommune.

Varmeplanen vurderer tekniske, økonomiske og miljømessige forhold ved en utbygging av fjernvarme/nærvarmeanlegg basert på bruk av lokalt biobrensel i Raufoss vest. Aktuelle kunder i områdene er kartlagt med registrering av kjeler og oppvarmingsbehov.

Varmeplanen identifiserer et potensial for nær-/fjernvarme i området på 8,4 GWh/år i eksisterende bygningsmasse. Realisering av potensialet vil for en stor del forutsette til dels kostbare konverteringer av eksisterende varmesystemer basert på elektrisitet til vannbåren varmedistribusjon. Anslagsvis 2/3 av kundegrunnlaget er kommunale eller fylkeskommunale bygg som skoler, idrettshaller etc. Rapporten fra Enercon konkluderer med at to adskilte nærvarmeanlegg basert på biobrensel viser best lønnsomhet av de undersøkte alternativene.

Varmeplanen anbefaler en videre fremdrift hvor mindre lokale biobrenselanleggene blir etablert, og at det på sikt arbeides mot større løsninger og lokale nærvarmenett.

Varmeplanen vurderes av NVE å gi den mest utfyllende dokumentasjon av varmebehovet i området, og flere av søkerne på fjernvarmekonsesjon for området henviser også til denne planen.

2.2 Eksisterende nærvarmeanlegg på Raufoss

I tilknytning til Raufoss videregående skole ble det i 2008 etablert en varmesentral eid av Oplandske Bioenergi. Brukere av denne er Raufoss videregående skole og på sikt Prøvenlia boligområde. Installert effekt er 1,1 MW oljekjel og 0,4 MW biobrenselkjel (skogsflis). Anlegget har en varmeleveranse på 1,3 GWh, og når nye bygg i Prøvenlia tilknyttes vil leveransen øke til 1,6 GWh/år.

Oplandske Bioenergi skriver i brev til Vestre Toten kommune 11.5.2009 at de nå ønsker å utvide virksomheten til andre områder på Vestre Toten, og nevner da Raufosskogen (ved Badeland) som ett aktuelt alternativ. Oplandske Bioenergi jobber også med en løsning for leveranse av nærvarme til Raufosshallen fra den eksisterende varmesentralen ved den videregående skolen.

3 NVEs behandling av de omsøkte prosjektene

NVE har behandlet søknadene i medhold av energiloven.

NVE mottok 30.11.2007 søknad om fjernvarmekonsesjon for Gjøvik og Vestre Toten kommuner fra DRE. Søknaden til DRE ble sendt på høring 28.1.2008 med opprinnelig høringsfrist 14.3.2008, senere utsatt til 25.4.2008.

Følgende instanser fikk søknadene på høring: Gjøvik kommune, Vestre Toten kommune, Oppland fylkeskommune, Fylkesmannen i Oppland, Natur og Ungdom, Norsk Teknologi (da TELFO), Eidsiva Nett AS, Oplandske Bioenergi AS, Raufoss Industripark AS, Raufoss Næringspark ANS, Hunton Fiber AS, Hoff Norske Potetindustrier BA, Mustad Næringspark AS, GLT Avfall IKS, GLØR IKS, SØIR IKS, HIAS IKS, HRR AS, SOR - Solør Renovasjon, Mjøsen Skog BA, Viken Skog BA, Glommen Skog BA, Høgskolen i Gjøvik og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap – region Øst-Norge. I tillegg fikk Enova SF søknaden til orientering.

Søknaden til DRE ble lagt ut til offentlig ettersyn i Gjøvik og Vestre Toten kommuner og ble kunngjort 28.1.2008 og 4.2.2008 i Norsk Lysingsblad og Oppland Arbeiderblad, samt 31.1.2008 og 7.2.2008 i Gjøviks Blad og Totens Blad.

NVE mottok 24.4.2008 og 7.5.2008 konsesjonssøknader på Raufoss fra hhv. Dalkia Norge og Eidsiva Bioenergi. De opprinnelige søknadene til Eidsiva Bioenergi og Dalkia ble sendt til følgende instanser for uttalelse 28.5.2008, med høringsfrist 27.6.2008; Vestre Toten kommune, Gjøvik kommune, DRE, Eidsiva Nett AS, Oplandske Bioenergi AS, Raufoss Industripark AS og Raufoss Næringspark ANS. I tillegg fikk Enova SF søknadene til orientering.

Som nevnt ovenfor, ble søknadene fra Dalkia og Eidsiva revidert februar 2009, og Raufoss Industripark ble tatt ut av deres omsøkte konsesjonsområder. NVE har etablert en praksis om at ett område høres kun én gang, med mindre NVE blir kjent med at det har skjedd vesentlige endringer av betydning for søknaden. NVE har ut fra dette ikke sendt de reviderte søknadene på ny offentlig høring.

Med bakgrunn i at søknaden fra Raufoss Næringspark gjelder et eksisterende anlegg, har NVE funnet det ubetenkelig å unnlate høring av konsesjonssøknaden. NVE har heller ikke funnet det hensiktsmessig å etterspørre og vurdere informasjon knyttet til samfunnsøkonomi og miljøvirkninger.

4 Innkomne merknader

De innkomne merknadene til søknadene er sammenfattet nedenfor.

Høringsuttalelser som omfatter hele DREs omsøkte anlegg på Vestre Toten og Gjøvik er ikke sammenfattet her med mindre de er relevant for Raufoss.

4.1 Innkomne høringsuttalelser

Vestre Toten kommune behandlet søknaden fra DRE i kommunestyret 13.3.2008. Følgende vedtak ble fattet:

"Vestre Toten kommune fraråder at det blir gitt konsesjon til Daimyo Varme AS for fjernvarmeanlegg innenfor Raufoss tettbebyggelse. Standpunktet begrunnes med:

- *Søknaden bærer preg av lite fakta og kunnskaper om bygningsstrukturen innenfor Raufoss tettbebyggelse*
- *Søknaden er i strid med kommunens forsøk på å utvikle nærvvarmeanlegg basert på biobrensel.*
- *Det er frykt for at en konsesjon basert på fjernvarme fra Dalborgmarka deponi vil medføre at arbeidet som er igangsatt med å skaffe deler av Raufoss alternativ energi stopper opp.*
- *Salg og uttransport av egenprodusert avfall fra Dalborgmarka deponi vil ikke gi økt trafikkbelastning i forhold til etablering av en ny varmesentral*
- *Uttalelse fra Raufoss Næringspark bør veie tungt i konsesjonssaken*

Toten kommune har i saksfremlegget påpekt at det i følge Varmeplan for Vestre Toten 2006 er svært små områder i Raufoss tettsted som ligger til rette for fjernvarme.

Vestre Toten kommune sier i nytt brev av 1.7.2008, i forbindelse med høring av søknader fra Dalkia og Eidsiva, at slik saken står, hvor begge konsesjonssøknadene bygger på forutsetninger som Raufoss Næringspark ikke vil innfri, er det vanskelig å avgi noen høringsuttalelse før denne saken er avklart.

Gjøvik kommune skriver i sin høringsuttalelse av 27.6.2008 at søknadene fra Eidsiva og Dalkia primært omfatter Vestre Toten kommune, og at Gjøvik kommune ikke har egne bygg innenfor konsesjonsområdet. Kun en liten del av industriparken ligger innenfor Gjøvik kommune. De peker på at det er viktig å finne en god totalløsning for hele industriparken, uavhengig av kommunegrenser. Videre viser de til sin høringsuttalelse for søknadene på Gjøvik, med de holdninger og vektlegging av hensyn som framgår der.

Fylkesmannen i Oppland skriver i brev av 13.3.2008 at de er positiv til at det planlegges fjernvarmeanlegg for Gjøvik og Vestre Toten som er basert på biobrensel/energigjenvinning av avfall.

Når det gjelder det omsøkte anlegget til DRE, skriver fylkesmannen at det planlagte avfallsforbrenningsanlegget vil bli behandlet iht. avfallsforskriften kap.10. Fylkesmannen forventer få konflikter mht utslipp fra anlegget, siden anlegget er planlagt lokalisert ved et eksisterende avfallsanlegg.

Retura, Østlandet Gjenvinning AS skriver i sin høringsuttalelse av 14.3.2008 at de ikke støtter DREs konsesjonssøknad. Dette er begrunnet som følger:

- Det skal bygges et forbrenningsanlegg på Hamar med kapasitet på 72 000 tonn restavfall. Retura mener det i Innlandet kun vil være avfallsgrunnlag for ett forbrenningsanlegg, og dersom det blir etablert to anlegg, må ytterligere 60 -70 000 tonn avfall transporteres inn i regionen. Dette vil medføre økt transport, og kan også føre til at kildesortering og materialgjenvinning reduseres.
- Retura stiller spørsmålsteget ved DREs store antall omsøkte fjernvarmesøknader i Norge og deres finansiering og gjennomføringsevne.

Oplandske Bioenergi AS skriver i sin uttalelse av 3.4.2008 at de har bioenergianlegg både i Gjøvik sentrum og på Raufoss. Begge steder kan en evt. konsesjonstildeling medføre at de som nærvarmeleverandør kan bli utkonkurrert, og avskåret av fremtidige anlegg i denne delen av Innlandet. For Oplandske Bioenergi er det viktig å få til et samspill med en evt. konsesjonær, som vil sikre bygg i området tilbud om bioenergi dersom fjernvarmesystemet ikke er ferdig utviklet, eller ikke dekker det aktuelle området.

Oplandske Bioenergi gjør en vurdering av DREs søknad på Raufoss og anbefaler at DRE ikke innvilges fjernvarmekonsesjon på Raufoss. Dette begrunnes hovedsakelig ut fra prosjektets samfunnsøkonomi, miljøregnskap og mangel på lokal verdiskapning og kompetansebygging.

Oplandske Bioenergi skriver at de har et samarbeid med Eidsiva Bioenergi, hvor de har delt markedet mellom seg etter størrelsen på anleggene.

Oplandske Bioenergi gir i brev av 23.6.2008 sin uttalelse til de opprinnelige søknadene til Eidsiva og Dalkia, hvor begge da også søkte om fjernvarmekonsesjon for det eksisterende fjernvarmeanlegget i industriparken. Oplandske Bioenergi mener at både Eidsiva og Dalkia trolig primært er interessert i Raufoss Industripark, og at trolig vil ingen av søkerne bruke ressurser på å planlegge og legge fjernvarmeledninger til byutkantene og tettsteder i Innlandet. De mener at dersom NVE er opptatt av en overgang fra energi basert på fossilt råstoff og elektrisitet til biobasert råstoff, bør det ikke gis fjernvarmekonsesjoner som skyver nærvarmeselskaper ut av markedet. Oplandske Bioenergi viser til at de har en avtale med Eidsiva om at de skal ta utkantene dersom Eidsiva får fjernvarmekonsesjonen på Raufoss. De påpeker også at de benytter Dalkia til driften av sitt bioenergianlegg i Raufoss syd, og ikke er informert om Dalkias planer i dette området. Oplandske Bioenergi anbefaler at NVE gir Eidsiva Bioenergi konsesjon, mens søknadene fra DRE og Dalkia avslås.

Norsk Teknologi uttaler seg i brev av 14.3.2008 ang. fjernvarmesøknadene på Gjøvik, herunder DREs prosjekt på Raufoss. NVE viser her til Bakgrunn for vedtak av 30.6.2009 for Gjøvik kommune for sammenfatning og vurdering av uttalelsen.

Raufoss Næringspark ANS (RNP) skriver i sin høringsuttalelse av 14.3.2008 at de i utgangspunktet er positive til planene om fjernvarmeanlegg på Gjøvik og Raufoss. De ser det imidlertid som en forutsetning at nye anlegg ikke vil være et hinder for deres egen utvikling av industriparkens eksisterende fjernvarmestruktur og deres eget tilbud om varmeleveranse til parkens bedrifter. De frykter at en konsesjon til DRE i tråd med selskapets søknad hvor Raufoss Industripark er en del av det omsøkte konsesjonsområde, vil begrense industriparkens handlingsrom. RNP er derfor negative til Daimyos søknad. RNP ønsker selv å ha kontrollen over egen infrastruktur, særlig med tanke på en forutsigbar kostnadsregulering av bedriftenes energiutgifter.

RNP skriver i brev av 27.6.2008 at de viser til deres høringsuttalelse i Gjøviksakene av 14.3.2008. De ønsker å komme med tilleggsuttalelser i forbindelse med at også Dalkia og Eidsiva har søkt om fjernvarmekonsesjon som også omfatter RNP's eksisterende fjernvarmenett. RNP presiserer også i denne uttalelsen at dersom fjernvarmekonsesjon for Vestre Toten innvilges, må industriparken unntas fra konsesjonsområdet.

4.2 Søkernes kommentarer til innkomne uttalelser

Daimyo Rindi Energi AS skriver i brev til NVE av 19.2.2009 at de ikke ønsker å trekke Raufoss Industripark ut av sitt omsøkte konsesjonsområde, og at de opprettholder sin søknad fullt ut.

DRE mener de bør få konsesjon på hele det omsøkte konsesjonsområdet, men med særlige betingelser knyttet til den delen av området som er eid av RNP. De skriver videre at konsesjonen bør gjelde fra tildelingspunktet for hele arealet unntatt Raufoss Industripark, og deretter fra ca år 2020 for industriparken.

Videre skriver DRE at Dalkia bør få konsesjonsfritak for å drifte det eksisterende fjernvarmenettet ut avtaleperioden de har med RNP. DRE mener at NVE deretter må pålegge at det planlagte fjernvarmeanlegget til DRE kobles sammen med det eksisterende fjernvarmeanlegget i industriparken etter energiloven § 5.3 (tilknytningsplikt). DRE mener denne løsningen vil sikre realisering av den samfunnsøkonomiske gevinsten som er beregnet for DREs omsøkte fjernvarmeanlegg på Gjøvik og Raufoss.

Raufoss Næringspark ANS kommenterer i brev av 5.3.2009 uttalelsene fra DRE. RNP gjør oppmerksom på at fjernvarmen i industriparken i dag hovedsakelig er elbasert med redusert forbrukeravgift på strøm. De skriver at en forutsetning for at industriparken kan få en redusert el-avgift, er at det innen kort tid konverteres til fornybar energi i det eksisterende fjernvarmeanlegget. Dette medfører at RNP raskt må utrede mulige alternativer. Alternativer her er bl.a. kjøp av varme eller damp fra DREs planlagte forbrenningsanlegg, eller ny lokal varmesentral fyrt med biobrensel.

I denne sammenhengen er det, i følge RNP, viktig for konkurranseevnen til industrimiljøet i parken at RNP får stå fritt til å velge den løsningen som sikrer parken en forutsigbar og prisgunstig fjernvarme. Skulle DRE få gjennomslag for løsningen de har skissert i brev av 19.2.2009, vil RNP miste denne friheten.

RNP mener at et evt. vedtak hvor NVE pålegger RNP på knytte parkens fjernvarmenett til DREs planlagte fjernvarmeanlegg, vil være uheldig for RNP og deres brukere. De mener usikkerheten rundt DREs prosjekt vil forsinke RNP's utredning og beslutning om konvertering til fornybar varme. I mellomtiden frykter RNP at brukerne av parken vil få en økning av varmeprisen som et resultat av økt

forbruksavgift på strøm. I tillegg understreker de at det ikke er noen garanti for at DREs løsning vil gi en lavere varmepris for brukerne i parken enn andre alternativer.

RNP mener videre at DREs forslag om redusert konsesjonstid for parken med utløp i år 2020 vil være uheldig. Skulle en biovarmesentral vise seg å være det beste alternativet for parken, mener RNP at en slik investering med en levetid på 20-25 år kan bli risikabelt og fordyrende for brukerne dersom konsesjonstiden begrenses iht. DREs ønsker.

Dalkia og RNP samarbeider i dag om et prosjekt hvor alternativene for konvertering til fornybar varme i industriparken utredes. RNP understreker at det er i parkens interesse å ha råderett over hvilken løsning som velges for fjernvarmeanlegget, med tanke på å sikre brukernes langsiktige interesser. RNP mener at et vedtak fra NVE på bakgrunn av DREs forslag vil frata RNP råderett over parkens infrastruktur.

På bakgrunn av dette foreslår RNP at de selv får konsesjon for det eksisterende fjernvarmeanlegget i parken og at konsesjonen ikke tidsbegrenses til år 2020. Videre ønsker de ikke at NVE pålegger RNP en tilknytningsplikt til et evt. eksternt fjernvarmeanlegg.

Daimyo Rindi Energi AS påpeker i brev av 3.4.2009 at det iht. energiloven er drifter av fjernvarmeanlegget som skal ha konsesjon, og ikke eier. De skriver at RNP ikke vil trenge konsesjon for å eie nettet og leie det ut slik de gjør i dag. DRE mener at så lenge RNP ikke bryter kontrakten med Dalkia, trenger ikke RNP en fjernvarmekonsesjon. Men tildeles RNP konsesjon og anlegget har en ekstern drifter, vil dette kreve søknad til NVE om at konsesjonen overdras til drifter av fjernvarmenettet.

DRE mener at uavhengig av hvem som får konsesjonen for å drifte fjernvarmeanlegget i industriparken, vil brukerne i parken ha mulighet til å få lav el-avgift ved å kjøpe strøm fra fjernvarmekonsesjonæren (DRE planlegger også elproduksjon i sitt anlegg). DRE tilbyr seg videre en ordning der denne "rabatten" fortsatt skal komme brukerne til gode. DRE hevder at muligheten for lav forbruksavgift vil være til stede fra første dag etter at DRE evt. har fått konsesjon eller det er gjort vedtak om tilknytningsplikt.

DRE mener at et evt. pålegg om tilknytningsplikt mellom fjernvarmenettene ikke vil medføre en kjøpsplikt for varme, og at brukerne av parken da vil få en større valgfrihet enn i dag når det gjelder oppvarmingsmetode for vannet i fjernvarmenettet.

5 NVEs vurdering av søknadene

Energiloven skal sikre at produksjon, omforming, overføring og fordeling av energi skal foregå på en samfunnsmessig rasjonell måte, samtidig som det tas hensyn til berørte allmenne og private interesser. Det ligger mange hensyn til grunn for NVEs vurdering av konsesjonssøknader for fjernvarmeanlegg. NVEs vedtak baserer seg på en helhetlig vurdering av de omsøkte tiltakene.

På bakgrunn av det eksisterende fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark og at søknaden til RNP kun omfatter dette, er det etter NVEs vurdering hensiktsmessig å skille vurderingen av Raufoss Industripark og Raufoss tettsted.

5.1 NVEs vurdering av søknad om fjernvarmekonsesjon for Raufoss Industripark

5.1.1 Bakgrunn

Med bakgrunn i at søknaden fra Raufoss Næringspark gjelder et eksisterende anlegg, har NVE ikke funnet det hensiktsmessig å etterspørre og vurdere informasjon knyttet til samfunnsøkonomi og miljøvirkninger. En fjernvarmekonsesjon skal sikre at det eksisterende fjernvarmeanlegget gir en samfunnsmessig rasjonell energiforsyning, og NVEs vurdering legger hovedvekt på det samfunnsmessige behovet for kontroll med ansvarsforhold og drift av anlegget.

NVEs vurdering er basert på søknadene fra DRE og RNP, tilleggsopplysninger og uttalelsene i saken.

NVE konstaterer at det eksisterende anlegget i Raufoss Industripark er konsesjonspliktig ettersom anlegget er utvidet etter at fjernvarmeloven trådte i kraft i 1986, jf energiloven § 5-1 første ledd. Det vises ellers til pkt. 1.1.2 ovenfor.

5.1.2 Sammenknytning av fjernvarmeanlegg

DRE mener at NVE må pålegge at det planlagte fjernvarmeanlegget til DRE kobles sammen med det eksisterende fjernvarmeanlegget i industriparken etter energiloven § 5-3¹. NVE vil her påpeke at regelen om at to anlegg kan pålegges knyttet sammen, jf. energiloven § 5-3, aldri har vært praktisert av NVE. Sammenknytning av to fjernvarmeanlegg forutsetter at det allerede eksisterer to separate fjernvarmeanlegg og at disse utvides slik at de til slutt kommer i berøring. For å utnytte varmesentralene best mulig og få større forsyningssikkerhet kan myndighetene pålegge sammenknytning av to eksisterende fjernvarmeanlegg. Når det gjelder evt. fremtidig sammenknytning, har NVE på nåværende tidspunkt ikke grunnlag for å vurdere pålegg om en slik sammenknytning ettersom anlegget til DRE ennå ikke er bygd.

5.1.3 Konsesjonsfritak og drift av anlegget

DRE mener de bør få konsesjon på hele sitt omsøkte konsesjonsområde i Gjøvik og Vestre Toten, med foreløpig konsesjonsfritak knyttet til den delen av området som er eid av Raufoss Næringspark ANS. De skriver videre at en konsesjon til DRE bør gjelde fra tildelingspunktet for hele arealet unntatt Raufoss Industripark og fra ca år 2020 for industriparken. RNP deler ikke denne oppfatningen med DRE, og påpeker bl.a. at dersom DRE får gjennomslag for denne løsningen, mister RNP sin frihet til å velge den løsningen som sikrer parken en forutsigbar og prisgunstig fjernvarme. RNP påpeker behovet for selv å kunne kontrollere utviklingen og driften av sitt eget eksisterende anlegg.

DRE mener Dalkia bør få konsesjonsfritak for å drifte det eksisterende fjernvarmenettet ut avtaleperioden de har med RNP.

Enkelte fjernvarmeanlegg kan fritas fra konsesjonsplikten etter energiloven § 5-1, 3 ledd:

"Departementet kan fastsette at denne bestemmelsen ikke får anvendelse på fjernvarmeanlegg som forsyner offentlige institusjonsbygg, større foretningsbygg, industriell virksomhet, borettslag eller boligsameie."

¹ For å gjøre det enklere å skille energiloven § 5-3 (tilknytningsplikt) fra plan- og bygningsloven § 66 a om tilknytningsplikt fra hverandre, brukes ordet sammenknytning.

Uten å ta stilling til hvem som skal drifte det eksisterende fjernvarmeanlegget til RNP, konstaterer NVE at det i Raufoss Industripark er en rekke industrielle kunder og forretningsbygg som forsynes med varme fra anlegget.

NVE kan ikke se at det er grunnlag for å gi drifter av fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark fritak fra konsesjonsplikten. Fjernvarmeanlegget forsyner nærmere 40 virksomheter, og NVE mener at hensynet til forsyningssikkerheten for denne store kundemassen tilsier at fjernvarmeanlegget ikke kan drives uten en fjernvarmekonsesjon. En fjernvarmekonsesjon til anlegget i industriparken vil sikre egne ansatte til å forestå daglig drift av anlegget og en samfunnsmessig rasjonell energiforsyning.

NVE er kjent med at det i dag er Dalkia som drifter det eksisterende fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark, på oppdrag fra RNP. NVE gjør oppmerksom på at konsesjon etter energiloven § 5-1 første punktum gis for bygging og drift av fjernvarmeanlegg. Dette innebærer at det selskap som gis konsesjon må ha egne ansatte med kompetanse og kapasitet til å ivareta alle selskapets plikter etter energiloven med forskrifter og konsesjoner. Interessene til kunder, leverandører, naboer og andre som kommer i kontakt med konsesjonær, skal kunne ivaretas ved at selskapet til enhver tid kan nås og kan rydde opp i eventuelle problemer. Med bakgrunn i dette, blir det i fjernvarmekonsesjoner satt vilkår om at konsesjonæren skal ha egne ansatte til å forestå daglig drift av foretaket. Dersom RNP ønsker å videreføre avtalen med Dalkia om eksternt drifter av fjernvarmeanlegget, må det ved en evt. konsesjon til RNP søkes NVE om at konsesjonen overføres til eksternt drifter. Det er først når den som er reell driver har fått konsesjon at konsesjonsplikten er overholdt.

For øvrig er forhold knyttet til avklaring av driftsansvar og Dalkias stilling behandlet nærmere i pkt. 7.1 nedenfor.

5.1.4 Miljøvirkninger

Fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark fyres i dag med elektrisitet og olje, med redusert forbrukeravgift på strøm. En forutsetning for at industriparken skal fortsette å få redusert el-avgift, er at det innen kort tid konverteres til fornybar energi i det eksisterende fjernvarmeanlegget. RNP har derfor et pågående prosjekt hvor alternativene for konvertering til fornybar varme i industriparken utredes.

NVE konstaterer at det ved en evt. utvidelse/ombygging av varmesentralen(e) i industriparken, er planer om å konvertere til bruk av biobrensel fremfor dagens bruk av fossilt brensel. Ombygging av det eksisterende anlegget krever etter energiloven § 5-1 ny konsesjon, og NVE legger til grunn at varmesentralen(e) i forbindelse med utvikling av industriparken konverteres for bruk av fornybar energi for å sikre en mer fremtidsrettet energiløsning og klimavennlig bruk av energi. NVE forutsetter derfor at en evt. fremtidig søknad om utvidet fjernvarmekonsesjon for Raufoss Industripark beskriver en overgang fra fossil til fornybar energi i fjernvarmeanlegget.

NVE minner om at utslippene fra anlegget skal være under tillatte grenseverdier fra Statens forurensningstilsyn (SFT) og konsesjonær skal ta kontakt med Fylkesmannen for å endelig avklare om det er nødvendig med utslippstillatelse etter forurensningsloven § 11.

5.2 NVEs vurdering av søknader om fjernvarmekonsesjon for Raufoss tettsted

NVEs vurdering av fjernvarmekonsesjon for Raufoss tettsted er basert på søknadene fra Dalkia, Eidsiva og DRE, tilleggspplysninger, Vestre Toten kommunes varmeplan og uttalelser i saken. RNP's søknad omfatter ikke Raufoss tettsted.

5.2.1 Om samfunnsøkonomiske vurderinger

I NVEs vurdering av søknader om å bygge og drive fjernvarmeanlegg, gjøres det normalt en forenklet samfunnsøkonomisk vurdering av tiltaket, hvor kostnadene ved fjernvarmeanlegget sammenlignes med en referansekostnad (lokale varmeløsninger). Varmeplan for Raufoss vest viser til at det er svært små områder i Raufoss tettsted som ligger til rette for fjernvarme, og at det allerede er etablert, eller er planer om, lokale bioanlegg for deler av bygningsmassen der hvor fjernvarme vil kunne være aktuelt. Varmeplanen konkluderte også med størst lønnsomhet for slike adskilte nærvarmeanlegg. Videre har ingen av søkerne dokumentert varmebehovet i fremtidige bygg innenfor de omsøkte konsesjonsområdene i Raufoss tettsted tilstrekkelig. Med bakgrunn i dette har NVE ikke gjennomført samfunnsøkonomiske vurderinger for prosjektene, og vedtaket vil fattes ut fra en helhetsvurdering, med hovedvekt på kundegrunnlaget i Raufoss tettsted.

5.2.2 Kundegrunnlaget

Eidsiva Bioenergi AS presenterer i sin reviderte søknad et varmepotensial på 14 GWh i eksisterende bygg, og til sammen 16 GWh når nye bygg medregnes. Dalkia Norge AS opererer i sin søknad med et varmepotensial på 4 GWh i stadionområdet og et potensial i nye bygg i sentrum nord på 6 GWh, til sammen 10 GWh. Eidsiva og Dalkia har satt opp tabeller i søknadene som viser kun samlet effektbehov og varmebehov. Eidsiva har bare skilt på eksisterende og nye bygg, og Dalkia har kun skilt mellom stadionområdet og nye bygg i sentrum nord. DRE oppgir et varmesalg i Raufoss tettsted på sikt til 10 GWh/år, hvorav kun 2 GWh i eksisterende bygg med vannbårne varmesystemer. NVE mener, med bakgrunn i dette, at kundegrunnlaget for særlig fremtidige bygg er mangelfullt dokumentert av søkerne.

NVE har vurdert søkerens kundegrunnlag og varmeplanen for Raufoss vest. NVE konstaterer at eksisterende bygg i Raufoss tettsted i liten grad vannbårne varmesystemer. Varmeplanen vurderes av NVE å være den mest utfyllende dokumentasjon av varmebehovet i området.

Samtlige søkerne opplyser om at de ved eventuell tildeling av konsesjon vil søke kommunen om tilknytningsplikt etter plan- og bygningsloven. NVE vurderer at hoveddelen av kundemassen til et fjernvarmesystem på Raufoss vil være eksisterende bygg som frivillig må la seg knytte til fjernvarmeanlegget. Siden tilknytningsplikt etter plan- og bygningsloven kun gjelder for nye bygg, anser NVE at en slik tilknytningsplikt ikke vil være av vesentlig betydning for oppbygging av kundegrunnlaget.

NVE legger vekt på at det største eksisterende potensialet for varmeleveranser vil være i kommunale eller fylkeskommunale institusjonsbygg, og at det allerede er etablert et nærvarmeanlegg i området, med planer om videre utvidelser. Varmeplanen for Raufoss vest konkluderer også med størst lønnsomhet for adskilte nærvarmeanlegg.

Videre legger NVE vekt på Vestre Toten kommunes høringsuttalelse i saken. Som eier av en vesentlig del av den bygningsmasse som er tenkt tilknyttet fjernvarmeanleggene, uttaler kommunen til DREs sin konsesjonssøknad av 30.11.2007 at de fraråder at det blir gitt fjernvarmekonsesjon for område Raufoss tettbebyggelse. Kommunen påpeker at søknaden er i strid med kommunens forsøk på å utvikle nærvarmeanlegg basert på biobrensel.

5.2.3 Miljøvirkninger

NVE konstaterer at de miljømessige fordelene ved de omsøkte fjernvarmeanleggene ligger i at varmeproduksjonen vil skje med utgangspunkt i bruk av avfall eller biobrensel. Eksisterende bygg

som i dag bruker oljekjeler til oppvarming vil redusere CO₂-utslippet når kjelene erstattes med fjernvarme.

NVE legger til grunn at den overveiende del av eksisterende bygningsmasse som er tenkt tilknyttet fjernvarmeanleggene, har i dag elektrisk oppvarming. Når det gjelder oppvarming i de mulige fremtidige byggene i området, er det sannsynlig at nye energikrav i teknisk forskrift til plan- og bygningsloven medfører at oppvarmingsalternativene ikke baseres på olje og/eller elektrisitet. På denne bakgrunn vurderer NVE at de miljømessige fordelene som begrenset innenfor de omsøkte områdene.

6 Konklusjon

6.1 Raufoss Industripark

NVE har etter en helhetlig vurdering besluttet å meddele fjernvarmekonsesjon til Raufoss Næringspark ANS for drift av det eksisterende fjernvarmeanlegget i Raufoss Industripark i Vestre Toten, Oppland fylke.

NVE har i vår vurdering av søknader om fjernvarmekonsesjon i Raufoss Industripark, lagt hovedvekt på det samfunnsmessige behovet for kontroll med ansvarsforhold og drift av anlegget. Med bakgrunn i at RNPs anlegg er i drift i dag og forsyner en viktig kundemasse på Raufoss, er utgangspunktet etter NVEs syn at det er grunnlag for å gi konsesjon til det eksisterende konsesjonspliktige fjernvarmeanlegget.

NVE vurderer søknaden fra RNP dit hen at anlegget i dag drives samfunnsmessig rasjonelt, og legger til grunn at RNP som eier av anlegget frem til dags dato har ivaretatt en rasjonell drift og energiforsyning til kundene i industriparken.

Fjernvarmekonsesjonen meddeles i samsvar med søknaden og tilleggsopplysninger. NVE gjør oppmerksom på at utvidelse og ombygging av anlegg som har konsesjon, vil kreve søknad om ny konsesjon.

Samtidig avslås Daimyo Rindi Energis del av fjernvarmesøknad som omfatter det eksisterende fjernvarmenettet i industriparken. DREs innspill om at NVE bør pålegge at det eksisterende fjernvarmeanlegget i industriparken knyttes sammen med DREs planlagte fjernvarmeanlegg på Gjøvik, ansees ikke som aktuelt på nåværende tidspunkt. En slik tilknytningsplikt forutsetter at det allerede eksisterer to separate fjernvarmeanlegg som utvides slik at de til slutt kommer i berøring. Videre ansees DREs innspill om konsesjonsfritak for industriparken heller ikke som aktuelt. Etter NVEs vurdering er anlegget konsesjonspliktig, og en konsesjon til RNP vil ivareta forsynings sikkerheten til kundene i parken.

6.2 Raufoss tettsted

NVE har etter en helhetlig vurdering besluttet å avslå søknadene fra Daimyo Rindi Energi, Dalkia Norge og Eidsiva Bioenergi om å bygge og drive et fjernvarmeanlegg med leveranse til Raufoss tettsted. NVE kan ikke se at det på nåværende tidspunkt vil være samfunnsmessig rasjonelt å tildele en fjernvarmekonsesjon for Raufoss tettsted.

Varmeplan for Vestre Toten viser at eksisterende bygg i Raufoss tettsted har i liten grad vannbårne varmesystemer. Det største eksisterende potensialet for varmeleveranser vil være i kommunale eller fylkeskommunale institusjonsbygg, og det er allerede etablert et nærvarmeanlegg i området, med

planer om videre utvidelser. Som eier av en vesentlig del av den bygningsmasse som er tenkt tilknyttet fjernvarmeanleggene, uttaler kommunen i sin høringsuttalelse at de fraråder at det blir gitt fjernvarmekonsesjon for området. Dette blant annet med bakgrunn i at planer om fjernvarme ikke er i overensstemmelse med kommunens forsøk på å utvikle nærvarmeanlegg basert på biobrensel. Videre konstaterer NVE at varmebehovet i fremtidige bygg innenfor de omsøkte konsesjonsområdene i Raufoss tettsted ikke er tilstrekkelig dokumentert i søknadene.

Med bakgrunn i ovennevnte og den dokumentasjon NVE er forelagt, finner NVE det ikke på nåværende tidspunkt samfunnsmessig rasjonelt å meddele fjernvarmekonsesjon i det omsøkte området for Raufoss tettsted. NVE anbefaler isteden at de igangsatte planene om videre utbygging av nærvarmeanlegg videreføres, og at det evt. søkes om fjernvarmekonsesjon dersom konkrete og større utbyggingsplaner utvikles i kommunen, og varmebehovet kan dokumenteres bedre.

NVE vurderer de miljømessige fordelene av etablering av fjernvarmeanlegg som begrenset innenfor det omsøkte området.

7 Andre forhold

7.1 Forholdet knyttet til avklaring av driftsansvar for Raufoss Industripark

I konsesjonen til Raufoss Næringspark ANS, fastsettes det i vilkår at konsesjonæren skal ha egne ansatte til å forestå daglig drift av foretaket. Dersom Raufoss Næringspark ønsker å holde fram avtalen om ekstern drifter av fjernvarmeanlegget, må det søkes NVE om at konsesjonen overføres til ekstern drifter. NVE ber Raufoss Næringspark ta dette til etterretning, og viser til vilkår nr.2 i fjernvarmekonsesjonen hvor det fastsettes at evt. søknad om overdragelse av konsesjon til ekstern drifter skal sendes NVE **innen 1.11.2009**.

Når det gjelder Dalkias omsøkte løsning, med bruk av varmesentralen i industriparken, for videre varmeleveranse ut til Raufoss tettsted, anser ikke NVE denne løsningen som aktuell all den tid det er RNP som er konsesjonær for fjernvarmeanlegget i industriparken.